

Dyrealfabetet

– en SMTTE-model over et forløb med Løgfrøerne

Sammenhæng

Løvspring er en integreret natur- og idrætsinstitution, hvor gruppen Løgfrøerne danner grundlaget for en af børnegrupperne i børnehaven. Løgfrøerne er 27 børn i alderen fire til fem år og er den mellemste børnegruppe i børnehaven.

Forårets tema er 'Dyrealfabetet', som tager udgangspunkt i 'Hit med lyden' materialet. Vi vil gennem arbejdet med 'Dyrealfabetet' have fokus på læreplanstemaet 'kommunikation og sprog' samt elementerne 'sammenhænge' og 'forældresamarbejde'.

Temaet forløber fra fredag den 3. februar og slutter med fernisering er den 21. maj 2023.

§ 7. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære¹.

Mål

- At Løgfrøerne gennem temaets aktiviteter finder glæde ved legen med bogstaver, med særligt fokus på bogstavernes lyde
- At Løgfrøerne danner nye relationer og venskaberⁱ
- At Løgfrøerne gennem legen lærer at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter
- At Løgfrøerne har indflydelse på deres dagligdag og er aktive deltagere
- At Løgfrøerne kommunikerer med hinanden på en hensigtsmæssig måde
- At Løgfrøerne får en positiv oplevelse med at være i svømmehallen
- At Løgfrøerne får en positiv oplevelse med vand
- At Løgfrøerne bliver motorisk udfordret gennem sjove vandaktiviteter
- At Løgfrøerne øver sig i at tage tøjet af og på og holde styr på deres ting i omklædningsrummet
- At Løgfrøerne øver sig i at gå i bad, vaske kroppen og tørre sig med et håndklæde
- At Løgfrøerne oplever at der i en svømmehal er gældende regler

¹ dagtilbudsloven

Tiltag

Svømmedage (mandag og torsdag – uge 8 til og med uge 12)

- Vi vil på svømmedage snakke med børnene om selvhjulpenhed i omklædningsrummet og i badet, når vi spiser formiddagsmad i svømmehallen (forudsigelighed)
- Vi vil på svømmedage holde samling ved vandkanten med dagens program, så børnene får et indblik i, hvad der skal ske i løbet af formiddagen (forudsigelighed)
- Vi vil på svømmedage lave opvarmning med en historie med bogstavdyrene, hvor børnene aktivt er en del af historien og derigennem får en oplevelse med vand
- Vi vil på svømmedage lave en aktivitet, hvor børnene skal finde ud af, hvilke bogstavdyrs lyde man kan bruge for at flytte en genstand med luft
- Vi vil på svømmedage lege regellegen 'Hajen Kommer' med bogstavdyr f.eks. 'Ulla Ugle Kommer', hvor børnene bestemmer hvad Ulla Ugle godt kan lide at spise
- Vi vil på svømmedage lave afslapning med sangen 'tak for i dag' fra Hit med lyden

Skovdage (mandag og onsdag)

- Vi vil på skovdage finde ting i naturen og forsøge at lytte efter hvilket bogstav tingene starter med.
- Vi vil lade Løgfrøerne tage billeder.
- Vi vil på skovdage lave bogstaver ud af naturmaterialer.
- Vi vil på skovdage lave 'billede-banko-stafet' så vi har sammenhænge mellem aktiviteterne på haldage og skovdage.
- Vi vil på skovdage skrive ordkort, som passer til aktiviteterne, hvor vi har særligt fokus på bogstavernes lyde.
- Vi vil på skovdage gå på opdagelse, og lede efter dyr fra dyrealfabetet. Torben tudse, Egon eger, Ælle ælling mv.
- Vi vil på skovdage give Løgfrøerne plads til at lege og at legen udvikler sig positivt

Hjemmedage (tirsdage)

- Vi vil på hjemmedage lave en uro med Løgfrøernes forbogstaver, samt billeder hjemmefra der starter med samme lyd/bogstav.
- Vi vil på hjemmedage lave aktiviteter med udgangspunkt i alfabet-tæppet. Ex. 'hop dit navn' og andre lege fra hit med lyden materialet.
- Vi vil på hjemmedage give Løgfrøerne plads til at lege og at legen udvikler sig positivt
- Vi vil på hjemmedage skrive ordkort, som passer til aktiviteterne, hvor vi har særligt fokus på bogstavernes lyde.
- Vi vil på hjemmedage have fokus på Løgfrøernes forbogstaver, og øve bogstavets, navn, lyd og bevægelse.

Haldage (torsdage):

- Vi vil på haldage lave samarbejdslege med udgangspunkt i alfabetdyrene og understøtte, at Løgfrøerne udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på. Bevæge os som f.eks. Torben Tudse, Åse Ål, Egon eger mv.
- Vi vil på haldage lave afslapning med stille musik og en historie om Alfabetdyrene og understøtte, at Løgfrøerne oplever krops- og bevægelsesglæde både i aktivitet og ro.
- Vi vil på haldage give Løgfrøerne plads til at lege og at legen udvikler sig positivt

- Vi vil på haldage lege *billede-banko-stafet* med alfabetdyrene, som er en regelleg, hvor Løgfrøerne øver sig i at aflæse og forstå hinanden, og vente på tur, i en social sammenhæng.

Tegn

- At Løgfrøerne får større kendskab til bogstavalfabetet, både navn, lyd og bevægelse.
- At Løgfrøerne stiller spørgsmål, er nysgerrige og undrende.
- At Løgfrøerne viser glæde og vitalitet i sociale sammenhænge ved lege og temaets aktiviteter
- At Løgfrøerne viser glæde og vitalitet i svømmehallen
- At Løgfrøerne snakker positivt om at være i svømmehallen
- At Løgfrøerne leger med lydende fra bogstaverne, og øver disse lyde spontant i dagligdagen, samt at Løgfrøerne øver sig og eksperimenterer med sproget på en hensigtsmæssig måde.
- At Løgfrøerne øver sig i at sætte ord på sine følelser og handlinger.
- At Løgfrøerne kan forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter.
- At Løgfrøerne fortæller om aktiviteter og forløbet hjemme

Evaluering

Vi vil gennem billeder, videooptagelser og børneinterview indsamle data omkring Løgfrøernes kendskab, deltagelse og engagement i aktiviteterne. Vi vil til gruppemøder evaluere på SMTTE-modellen og justere tiltagene ud fra de tegn vi ser/ ikke ser. Vi filmer to samlinger på hjemmedage ved temaets opstart og to samlinger i foråret for at se, hvilken udvikling og hvilke tegn vi kan se hos børnene for at se om vi er på rette vej. Vi vil ligeledes filme to samlinger inden fernisering til en samlet evaluering

Film af samling

- tirsdag den 7. februar (samling)
- tirsdag den 21. februar (samling)
- tirsdag den 21. marts (samling)
- tirsdag den 2. maj (samling alle)

Devaluering på samlinger og aktiviteter: onsdag den 29. marts på gruppemøde

- Vi oplever at Løgfrøerne finder glæde ved aktiviteterne i Dyrealphabetet; de byder ind og er deltagende til aktiviteter og samlinger (se film fra februar og marts)
- Vi har set at svømmeforløbet har haft en positiv effekt på Løgfrøerne, hvor børnene kommer med forskellige erfaringer med vand. Vi har givet plads til og taget udgangspunkt i deres individuelle behov og nærmeste udviklingszone og været opmærksomme på, at alle Løgfrøerne følte sig trygge og glade
- Vi vil fremadrettet have større fokus på at være aktive til samlinger, hvor vi får bevæget os og brugt vores krop aktivt
- Vi vil fremadrettet have større fokus på, at Løgfrøerne får mere medbestemmelse i deres hverdag med Dyrealphabetet; herunder de kommende børneinterviews

Børneinterview ved spisebordet inden middagsmaden

- tirsdag den 11. april
- tirsdag den 25. april

Hvad hedder vores tema?

Dyretema, dyrealfabetet

Hvad tænker I på, når jeg siger Dyrealfabetet?

Bænkebidder, dyr, orme, bjørne, Mille Mus, Viggo Vaskebjørn, Charlotte Chimpanse, Lasse Løve, Palle Post, Øjvind Ørn, Sussi Slange, Torben Tudse, Dalle Dino, Lege med bogstavdyr, Alle ælling, vi tegner bogstavdyrene, bogstavdyrtæppe, Yvonne Yffer, Dyrene i skabet, Egon Egern, Xenia Xylle, Anthon Abe, mor og far, vand, dyr, skov, blade, Ole orms hus, Sussi, Walle, alle bogstavdyr, min hund, hest, delfin, monstre, alfabetdyr, 'Torben Tudse, det er mit bogstavdyr', Jeg tænker på alt der starter med A lige som Agurk, Alle mine bogstavdyr K-A-L-L-E, Egon Egern er mit yndlingsdyr

Hvad har været sjovt?

Marie på en bondegård, tegne dyrene, lege med bogstavdyrene, spille fodbold, skuespil, tegne dyrekopier, lege i Hulen, være hjemme og lege, lige inde i Hulen med alle bogstavdyrene, jeg synes at det er kedelig at man ikke må få bogstavdyrene med ud, Julie Jaguar, spille fodbold

Devaluering på film af samling fra 2. maj: onsdag den 10. maj

- Løgfrøerne viser generelt glæde og begejstring.
- Næsten alle Løgfrøer kan deres lyd og tegn og viser glæde derved
- Næsten alle 'er med' til samlingen, når vi er aktive
- Vi er samlet alle sammen til samling og der er enkelte der har svært ved at holde koncentrationen i længere tid efter vi sætter os ned igen
- Der kunne godt være mere medbestemmelse
- Der kan være mange årsager til at det var svært for Løgfrøerne at holde koncentrationen. Det er første gang i lang tid at vi holder en 'stor' samling, hvor alle er samlet. Samling i små grupper er altid at foretrække. Alle primærvoksne var ikke til stede til samlingen og der var en 'ny' medhjælper med
- Kunne Løgfrøerne delagtiggøres mere, når der skulle skrives ordkort? De kunne evt. stå op med ordkortet i den rigtige rækkefølge og gøre det til en leg, så de ikke sidder så meget ned?
- Da samlingen er ved at være slut og vi skal ud i rummene, er de fleste klar. Der er enkelte der ikke er med og spørgsmålet er, hvor mange har 'været med' til samlingen. Ved de hvad der nu skal foregå og kender de dagens program?
- Mere voksenudklædning/skuespil til samlingerne kunne være en mulighed for at fange flere og gøre samlingen mere sjov og interessant
- Der er tydeligt et par stykker, som ikke 'er med'. Hvordan fanger vi dem?

Evaluerings: tirsdag den 23. maj på gruppemøde

Dyrealfabetet har overordnet været til stor glæde for alle Løgfrøerne, når vi har sat bevægelse og lyd på deres navne, bogstavdyr og andre ord. Hos Løgfrøerne har vi stiftet bekendtskab med Dyrealfabetet ved at synge sange fra Hit Med Lyden. Vi har for det meste sunget sangene til samlinger, hvor Løgfrøerne har sat tegn og lyd på deres forbogstav og navn, for på den måde, at inddrage dem mere i aktiviteten og dermed også lege sproget frem. Gennem Hit Med Lyden har vi prøvet at motivere Løgfrøerne til at lege med ord, bogstaver og deres lyde, som også er med til at støtte deres sproglige udvikling. De sidste par gange i hallen har vi leget Ståttrold, hvor de skulle befri hinanden ved at vise deres bogstavdyrs tegn/bevægelse. Næsten alle var med, men overraskende mange fangede legen og var deltagende.

Konklusionen i de ovenstående devalueringer viser, at Løgfrøerne gennem temaets aktiviteter finder stor glæde ved legen med bogstaver, med særligt fokus på bogstavernes tegn og lyde. Det ses tydeligt på filmene af Løgfrøernes samlinger. Samtidig viser filmene også at vi skal blive bedre til at bevæge os og inddrage børnene noget mere. Vi kan hurtigt komme til at sidde stille i lang tid og så er der mange der mister fokus og interesse. En samling skal være sjov og en leg. Se sidste devaluering for mere info.

Børneinterviewsene viser at børnene har et stort kendskab til Dyrealphabetet og Hit Med Lyden dyrene, men spørgsmålene kunne godt være formuleret bedre med et fokus på medbestemmelse. Det er vigtigt at spørgsmålene fanger børnene og giver dem lyst til at fortælle. Det skal vi gøre bedre næste gang. Det fanger dem, når vi inddrager Hit Med Lyden. Samtidig kan vi høre gennem børneinterview at Løgfrøerne har generelt stort kendskab til Hit Med Lyden dyrene.

Der er mange ting vi har gjort godt, men hvad kan vi gøre bedre?

- Mere medbestemmelse blandt børnene
- Mere bevægelse til samlinger
- Mere skarp på dataindsamling og fokus på devaluering. Hvad er det vi gerne vil se? Hvor vil vi hen?
- Hvordan får vi inddraget forældrene noget mere?

ⁱ <https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/boernefaellesskaber>